

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Adresat/Adresaci dokumentu:</i>	Egzaminatorzy egzaminu eksternistycznego z języka polskiego
<i>Egzamin:</i>	Egzamin eksternistyczny
<i>Przedmiot:</i>	Język polski
<i>Typ szkoły:</i>	Liceum ogólnokształcące
<i>Forma/Formy arkusza:</i>	LPOP–100–2310
<i>Termin egzaminu:</i>	8 października 2023 r.
<i>Wersja:</i>	2. Po konsultacji z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi w dniach 9–11.10.2023 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	13 października 2023 r.
<i>Zastrzeżenia:</i>	Materiał wyłącznie do użytku wewnętrznego przez uprawnione osoby.

Egzaminatorze!

- Oceniaj prace zdających uczciwie i z zaangażowaniem.
- **Stosuj przyjęte zasady oceniania w sposób obiektywny.** Pamiętaj, że każda merytorycznie poprawna odpowiedź, spełniająca warunki określone w poleceniu, musi **zostać** oceniona pozytywnie, nawet jeżeli nie ujęto jej w przykładowych odpowiedziach.
- Konsultuj niejednoznaczne rozwiązania zadań z innymi egzaminatorami lub z przewodniczącym zespołu egzaminatorów. W przypadku niemożności osiągnięcia wspólnego stanowiska rozstrzygajcie na korzyść zdającego.
- Podczas przyznawania punktów nie kieruj się emocjami.
- Informuj przewodniczącego o wszystkich nieprawidłowościach zaistniałych w trakcie oceniania, w tym – o podejrzeniach o niesamodzielność w pisaniu pracy.

L.p.	Poprawna/przykładowa odpowiedź	Liczba punktów	Zasady oceniania
1.	D	0–1	1 pkt – odpowiedź poprawna. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.
2.	P F	0–1	1 pkt – odpowiedź w pełni poprawna zawierająca dwa poprawne wskazania. 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.
3.	A	0–1	1 pkt – odpowiedź poprawna. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.
4.	Przykładowe odpowiedzi: - <i>Seanse filmowe generują największe zyski w przemyśle filmowym.</i> - <i>Popularność seansów filmowych przekłada się na zyski całego przemysłu filmowego.</i> - <i>Film jest najbardziej dochodowym elementem przemysłu audiowizualnego. Można więc powiedzieć, że – podobnie do lokomotywy napędzającej pociąg – napędza przemysł audiowizualny.</i>	0–1	1 pkt – odpowiedź poprawna. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.
5.	Przykładowe odpowiedzi: Stanowisko autora: <i>Autor uważa, że ludzie nie przestaną chodzić do kin.</i> Argument 1. <i>Kina nadal będą przynosić duże zyski.</i> Argument 2. <i>Kino jest dla odbiorców ważnym elementem kultury.</i> Argument 3. <i>Premiery kinowe stają się przedmiotem licznych dyskusji, skupiają powszechną uwagę.</i>	0–2	2 pkt – określenie stanowiska autora ORAZ podanie dwóch argumentów popierających jego stanowisko. 1 pkt – określenie stanowiska autora ORAZ podanie jednego argumentu popierającego jego stanowisko. 0 pkt – odpowiedź niepełna, niepoprawna albo brak odpowiedzi.
6.	C	0–1	1 pkt – odpowiedź poprawna. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.
7.	B	0–1	1 pkt – odpowiedź poprawna. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

8.	<p>Przykładowe odpowiedzi: <i>Miłosz Stelmach w tekście „Lokomotywa, czyli uporczywe trwanie kina” pisze o zmianach, jakie zachodzą pod wpływem rewolucji cyfrowej w przemyśle filmowym. Zwraca uwagę, że wpływają one na sposób dystrybucji, produkcji oraz oglądania filmów przez przeciętnego widza. Wyraża pogląd, że rewolucja cyfrowa nie prowadzi do upadku kina, a powodem tego są zarówno względy ekonomiczne, jak i kulturowe. [56 wyrazów]</i></p> <p><i>Autor porusza temat zmian zachodzących w kinie pod wpływem rewolucji cyfrowej. Umożliwiają one łatwiejszą produkcję filmów, a także oglądanie ich poza salami kinowymi dzięki laptopom czy tabletom. Autor podkreśla jednak, że klasyczne seanse filmowe dalej cieszą się popularnością zarówno ze względów ekonomicznych, jak i za sprawą wagi kina jako zjawiska kulturowego. [51 wyrazów]</i></p>	0–3	<p>3 pkt – ze streszczenia wynika, jaki jest temat tekstu i co na ten temat powiedziano w tekście; adekwatny poziom uogólnienia; streszczenie logicznie spójne; właściwa liczba słów.</p> <p>2 pkt – ze streszczenia wynika, jaki jest temat tekstu i co na ten temat powiedziano w tekście; ALE wystąpiły zaburzenia dotyczące poziomu uogólnienia LUB logicznej spójności streszczenia.</p> <p>1 pkt – ze streszczenia wynika, jaki jest temat tekstu i co na ten temat powiedziano w tekście; ALE wystąpiły zaburzenia dotyczące poziomu uogólnienia ORAZ logicznej spójności streszczenia.</p> <p>0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.</p>
9.	B	0–1	<p>1 pkt – odpowiedź poprawna.</p> <p>0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.</p>
10.	B D	0–1	<p>1 pkt – odpowiedź w pełni poprawna, zawierająca dwa poprawne wskazania.</p> <p>0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.</p>
11.	P P	0–1	<p>1 pkt – odpowiedź w pełni poprawna zawierająca dwa poprawne wskazania.</p> <p>0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.</p>
12.	P P	0–1	<p>1 pkt – odpowiedź w pełni poprawna zawierająca dwa poprawne wskazania.</p> <p>0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.</p>
13.	C	0–1	<p>1 pkt – odpowiedź poprawna.</p> <p>0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.</p>
14.	<p>Przykładowa odpowiedź: Rozstrzygnięcie: B. Uzasadnienie: <i>Zamieszczony fragment przedstawia wizję szklanych domów jako efekt rewolucyjnych dokonań w zakresie technologii wykorzystywanych w budownictwie (rewolucja technologiczna). Jest to wizja utopijna zamieszczona w powieści realistycznej (Polska po odzyskaniu niepodległości).</i></p>	0–2	<p>2 pkt – odpowiedź w pełni poprawna, zawierająca właściwe rozstrzygnięcie oraz uzasadnienie odwołujące się do tekstu.</p> <p>1 pkt – odpowiedź częściowo poprawna, zawierająca właściwe rozstrzygnięcie.</p> <p>0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.</p>
15.	<p>Odpowiedź: A Przykładowe uzasadnienie: <i>Kadr z filmu Filipa Bajona odsyła do okresu bakijskiego w życiu Cezarego</i></p>	0–2	<p>2 pkt – odpowiedź w pełni poprawna, zawierająca właściwe wskazanie oraz uzasadnienie z odwołaniem do sytuacji z kadru filmowego i wydarzeń</p>

	<i>Baryki, ponieważ pokazuje obecność rewolucjonistów w Baku. Cezary w tym czasie był zafascynowany ideologią komunistów i brał udział w demonstracjach ulicznych, które się tam odbywały.</i>		z powieści. 1 pkt – odpowiedź częściowo poprawna, zawierająca właściwe wskazanie oraz uzasadnienie z odwołaniem do sytuacji z kadru filmowego lub wydarzeń z powieści. 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.
16.	A	0–1	1 pkt – odpowiedź poprawna. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.
17.	D	0–1	1 pkt – odpowiedź poprawna. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.
18.	B C	0–1	1 pkt – odpowiedź w pełni poprawna zawierająca dwa poprawne wskazania. 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.
19.	C	0–1	1 pkt – odpowiedź poprawna. 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.
20.	B A	0–1	1 pkt – odpowiedź w pełni poprawna zawierająca dwa poprawne wskazania. 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 21. (0–15)

Zasady oceniania rozprawki

I. Spełnienie formalnych warunków polecenia (maksymalnie 1 punkt)

Egzaminator, sprawdzający wypracowanie zdającego, w tym kryterium będzie oceniał, czy:

- nie występuje w nim błąd kardynalny;
- wypowiedź w co najmniej jednym fragmencie dotyczy problemu wskazanego w poleceniu;
- napisane wypracowanie jest w jakiegokolwiek części wypowiedzią argumentacyjną;
- w wypracowaniu zdający odwołał się do lektury obowiązkowej z listy lektur zamieszczonej w arkuszu egzaminacyjnym.

<ul style="list-style-type: none"> • W wypracowaniu nie występuje błąd kardynalny. ORAZ • W wypracowaniu jest odwołanie do lektury obowiązkowej z listy lektur zamieszczonej w arkuszu egzaminacyjnym. ORAZ • Wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu. ORAZ • Wypracowanie przynajmniej częściowo jest wypowiedzią argumentacyjną. 	1 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Wypracowanie nie spełnia któregokolwiek z warunków określonych w kategorii „1 pkt”. ALBO • Wypowiedź jest napisana w formie planu albo w punktach. 	0 pkt

Uwaga: jeżeli w kryterium *Spełnienie formalnych warunków polecenia* przyznano 0 pkt, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

II. Kompetencje literackie i kulturowe (0–5 pkt)

Aby ocenić wypracowanie w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał, czy:

- zdający wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej (wskazanej w poleceniu bezpośrednio lub ogólnie), a także innych utworów (jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze;
- przedstawił bogatą argumentację;
- nie popełnił błędów rzeczowych, w tym – błędów kardynalnych, zarówno w odniesieniu do przywołanych tekstów literackich oraz kontekstów, jak i w zakresie wykorzystanej terminologii historycznoliterackiej oraz/lub teoretycznoliterackiej.

5 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Pogłębiona argumentacja. • Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami, ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. • Argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane.
4 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.
3 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnowa argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości. • Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. • Argumenty/przykłady częściowo uporządkowane.
2 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Podjęta próba argumentowania. • Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

III. Kompozycja (0–1 pkt)

Aby ocenić wypowiedź w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in., czy:

- kompozycja wypracowania jest funkcjonalna wobec tematu oraz czy jest konsekwentna;
- wypracowanie jest spójne wewnątrzakapitowo i międzyakapitowo;
- wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.

<ul style="list-style-type: none"> • Kompozycja wypracowania jest funkcjonalna wobec tematu i konsekwentna. ORAZ • Wypracowanie jest spójne w obrębie akapitu i między akapitami. ORAZ • Dopuszczalne są 2 usterki w zakresie: spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity. 	1 pkt
Wypracowanie nie spełnia warunków określonych w kategorii „1 pkt”.	0 pkt

IV. Styl (0–1 pkt)

Aby ocenić wypowiedź zdającego w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in., czy:

- styl wypowiedzi jest stosowny, tzn. czy zdający konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy, jest funkcjonalne);
- zdający nie napisał wypowiedzi, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej.

1 pkt	Styl w całości lub w przeważającej części stosowny, tj. adekwatny do odmiany pisanej języka oraz do sytuacji komunikacyjnej (jednorodny albo funkcjonalnie niejednorodny).
0 pkt	Wypracowanie nie spełnia warunków określonych w kategorii „1 pkt”.

V. Język (0–4 pkt)

Aby ocenić wypowiedź w tym kryterium, egzaminator będzie rozważał m.in., czy:

- zdający poprawnie użył w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim), czy też ograniczył się do najprostszych środków językowych;
- środki językowe, których użył zdający, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też – w pobieżny, sprawiający trudność w zrozumieniu tekstu.

Aby ocenić język wypowiedzi, egzaminator najpierw oceni zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność. Sprawdzi m.in., w jakim stopniu zachowano poprawność składniową, frazeologiczną, fleksyjną i leksykalną wypowiedzi. W ocenie uwzględni liczbę wszystkich błędów językowych, które zdający popełnił w wypracowaniu.

Poprawność środków	nie więcej niż 2 błędy językowe	3–4 błędy językowe	5–6 błędów językowych	7–9 błędów językowych	10 lub więcej błędów językowych
Zakres środków					
szeroki zakres środków językowych, tzn. • zróżnicowana składnia • zróżnicowana leksyka, w tym – bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne / odpowiednie do realizacji tematu	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt
wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste / ograniczone, utrudniające realizację tematu	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt	0 pkt

VI. Ortografia (0–2 pkt)

Aby ocenić wypowiedź zdającego w tym kryterium, egzaminator sprawdzi, w jakim stopniu zachowano poprawność ortograficzną wypowiedzi.

2 pkt	Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.
1 pkt	2–3 błędy ortograficzne.
0 pkt	4 lub więcej błędów ortograficznych.

VII. Interpunkcja (0–1 pkt)

Aby ocenić wypowiedź zdającego w tym kryterium, egzaminator uwzględni liczbę i rodzaj błędów interpunkcyjnych popełnionych w wypowiedzi.

1 pkt	Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych.
0 pkt	6 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

Uwagi dodatkowe

- Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, egzaminator oceni ją na 0 punktów.
- Jeżeli w wypowiedzi zdający w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź egzaminator nie przyzna punktów.
- Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, egzaminator oceni ją na 0 punktów.
- Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), egzaminator przyzna 0 punktów w każdym kryterium.
- Jeżeli wypowiedź zawiera liczbę słów mniejszą niż wskazana w arkuszu egzaminacyjnym, wypracowanie zostanie ocenione wyłącznie w kryteriach: *spełnienie formalnych warunków polecenia*, *kompetencje literackie i kulturowe* oraz *kompozycja*. W pozostałych kryteriach egzaminator przyzna 0 punktów.
- Jeżeli praca będzie napisana drukowanymi literami, egzaminator przyzna 0 punktów w kryterium *ortografia*.
- Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym – internetowego, lub jest przepisana od innego zdającego, wówczas w przypadku takiego zdającego egzamin z języka polskiego zostanie unieważniony.
- Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.